

Bilaga 1

Systematiskt arbetsmiljöarbete SAM

Arbetsgivaren har det yttersta ansvaret för att arbetsmiljön är tillfredsställande på arbetsplatsen. För att uppnå en sådan krävs att arbetsmiljöarbetet organiseras på ett för ändamålet lämpligt sätt.

Grundläggande bestämmelser som styr och reglerar arbetsmiljöarbetet återfinns i arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetsmiljöförordningen (1970:1166). I Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS) återfinns mer detaljerade beskrivningar av åtaganden och ansvar som åligger arbetsgivaren inom arbetsmiljöområdet.

I AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) beskrivs att arbetsmiljöarbetet och de uppgifter det innebär ska inordnas på ett naturligt sätt i den dagliga verksamheten. Genom att fördela uppgifter inom arbetsmiljöområdet på flera personer säkerställs att de blir genomförda och att en god arbetsmiljö i och med detta uppnås. Således är uppgiftsfördelningen en grundförutsättning för att SAM ska fungera.

Arbetsgivarens uppgiftsfördelning sker på sådant sätt att personer med redan definierat ansvar inom organisationen tilldelas arbetsmiljöuppgifter som hänger samman med det ansvarsområde de verkar inom. Uppgifterna fördelas på namngivna personer på särskilda befattningar eller funktioner med bäst förutsättningar avseende kompetens, befogenheter och resurser för att tillse att uppgifterna blir utförda. Det är endast personer anställda av arbetsgivaren som kan tilldelas arbetsmiljöuppgifter. De som erhåller arbetsmiljöuppgifter enligt uppgiftsfördelningen ska ha de särskilda kunskaper som krävs för att klara uppgifterna. Uppgiftsfördelningen sker skriftligt och mottagaren ska skriva under att den mottagits.

Arbetsgivaren kan inte frånsäga sig sitt arbetsmiljöansvar genom att fördela arbetsmiljöuppgifter till andra. Om en allvarlig olycka inträffar på arbetsplatsen så är det domstol som har att avgöra ansvarsfrågan. De personer som tilldelas uppgifter inom arbetsmiljöarbetet är dock skyldiga att fullgöra dessa i enlighet med vad som överenskommits. Att inte fullgöra sina uppgifter inom arbetsmiljöområdet innebär brott mot anställningsavtalet vilket kan utgöra saklig grund för uppsägning eller till och med avsked.

De som tilldelats arbetsmiljöuppgifter ska tillse att samverka med arbetstagare och skyddsombud fungerar bra.

Om någon som tagit emot arbetsmiljöuppgifter enligt uppgiftsfördelningen inte har de kunskaper som behövs för tilldelad uppgift ska denne vända sig till sin chef och samråda om eventuella förändringar av uppgifterna alternativt skriftligen frånsäga sig uppgiften.

